1852. No. 64.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DONDERDAG, 1[illegible] JULIJ.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e blz. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

(*Bij deze Courant wordt gratis een Bijvoegsel uitgegeven.*)

De BETAALMEESTER in het Arrondissement *Assen* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende deze maand en de maanden Augustus en September dezes jaars ten zijne kantore worden voldaan de pensioenen ten laste van den staat over de tweede drie maanden 1852.

ASSEN, 5 Julij 1852. H. J. OOSTING.

NEDERLANDEN 14 Julij.

Het verheugt ons te kunnen berigten, dat de officiele aankondiging der benoeming van de nieuwe ministers, die wij in ons vorig No. als aanstaande hebben gemeld, reeds nu heeft plaats gehad, en dat daardoor ons berigt omtrent die aangelegenheid volkomen wordt bevestigd. Wij lezen n.l. in de Staats-Courant van heden:

Bij besluit van 10 Julij jl., n°. 57, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. aan te nemen, met den 15den dezer, het laatstelijk bij adres van 7 Mei jl. aangeboden verzoek om ontslag als Minister van Oorlog, van den generaal-majoor jhr. *J. F. van Spengler*, met dankbetuiging voor de gewigtige in die betrekking bewezen diensten;

2°. met ingang van datzelfde tijdstip tot Minister van Oorlog te benoemen, den generaal-majoor bij den staf [illegible] van het topographisch bureau bij het Departement van Oorlog.

Bij besluit van 10 Julij j.l. no. 58, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. aan te nemen, met den 15den dezer, het bij adres van 15 Mei j.l. aangeboden verzoek om ontslag van jhr. Mr. *J. Th. H. Nedermeijer* ridder *van Rosenthal*, als Minister van Justitie tevens belast met het bestuur van het Departement voor de Zaken van de Hervormde en andere Eerediensten, met dankbetuiging voor de gewigtige in die betrekking bewezen diensten;

2°. met ingang van datzelfde tijdstip tot Minister van Justitie te benoemen Mr. *M. P. H. Strens*, thans procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof in Noord-Brabant.

Bij besluit van 10 Julij j.l. no. 59, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te bepalen, dat het bestuur van het Departement voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten, met ingang van den 15den dezer maand, voorloopig zal zijn opgedragen aan den Minister van Finantien Mr. *P. P. van Bosse*.

— De Minister van Binnenl. zaken heeft, onder dagteekening van den 8sten dezer, eene circulaire aan Gedeputeerde Staten van de verschillende provincien gezonden, inhoudende het verzoek, om onverwijld maatregelen te te nemen tot het stipt doen nakomen van de verpligtingen, aan ondernemers van post- en vrachtwagendiensten, bij het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande opgelegd. Deze missive is hare wording verschuldigd aan de bij de regering ingekomen klagten, dat vele dezer ondernemers niet voldoen aan hunne bij de concessie verleende verpligtingen.

— Uit Harderwijk schrijft men, dat de heer mr. R. F. van Meurs van Hulshorst, wegens vergevorderden ouderdom, zijn ontslag heeft genomen als lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Ter vervulling der vacature is de candidatuur door vele leden der Provinciale Staten aangeboden aan den heer mr. C. L. Vitringa, notaris te Nunspeet, die zich bereid heeft verklaard bij eventuële benoeming die betrekking te aanvaarden.

— De derde haringjager is Zaturdag middag voor de Maas gekomen en des avonds ten 9½ ure te Vlaardingen, gearriveerd met 129 ton.

— De landman Jan Jongbloed, wien voor 8 dagen het ongeluk trof, dat hij door een locomotief werd gewond, terwijl zijn schoonvader dadelijk werd gedood, is in het ziekenhuis te Utrecht overleden. Hij was 59 jaren oud.

— Door den algemeenen kerkeraad der hervormde gemeente te Zwolle, werd uit het gemaakte twaalftal, het volgende zestal geformeerd: ds. Adriani, te Waddingsveen; Hugenholtz te Velthuizen; Sluiter, te Weije; Pleite, te Bergen op Zoom; van der Velde, te Borne, en Marissen van Loon, te Hoogezaad; en daarna het drietal ds. Hugenholtz, Marissen van Loon, en Pleite, waaruit over veertien dagen het beroep zal worden gedaan.

— De President der Fransche Republiek heeft, bij gelegenheid der arbitrage, door de Fransche en Spaansche regeringen aan het Nederlandsche gouvernement opgedragen, den heer van Sonsbeeck, Minister van buitenlandsche zaken, tot grootkruis der orde van het legioen van eer, en den heer Nedermeijer, ridder van Rosenthal, minister van justitie, die tijdens de beraadslagingen over dat onderwerp het voorzitterschap van den ministerraad bekleedde, [illegible] officier derzelfde orde benoemd.

— De Prov. Gron Ct. schrijft de oorzaak van het op 8 dezer op verschillende plaatsen gehoorde vreemde geluid toe aan eene in de hoogste gewesten aan onzen dampkring plaats gehad hebbende ontploffing van een vuurbol, waarbij waarschijnlijk een meteoorsteen-val heeft plaats gevonden; in welke meening die Ct. wordt bevestigd, door de ook door ons medegedeelde verklaring van een paar waarnemers, dat zij eene vurige lichtstreep aan den hemel hebben gezien, terwijl een ander meende eene vuurmassa van den hemel te hebben zien nedervallen, hoedanige ontploffingen niet zeldzaam zijn.

— Den 9den Julij jl. is door de gevolmagtigden der Nederlandsche en Belgische regeringen te Brussel, eene overeenkomst geteekend betreffende de verbinding van beide rijken door spoorwegen. Tevens zijn de voorwaarden geregeld eener aan L. Gihoul, grondeigenaar te Brussel, te verleenen concessie tot het aanleggen van een spoorweg van Antwerpen langs Rozendaal tot aan het Hollandsche Diep bij de Roode Vaart, met een zijtak van Rozendaal naar Breda, en eene stoombootdienst van het Hollandsche Diep naar Rotterdam.

— Z. D. H. de hertog Bernhard van Saksen-Weimar is den 11 dezer in de resedentie aangekomen, laatstelijk uit Arnhem.

BUITENLAND 14 Julij.

FRANKRIJK. Frankrijk, dat de pen der journalisten nog niet lang geleden te veel werk gaf, vervalt thans in een ander uiterste. Waarschijnlijk zal deze windstilte nog eenigen tijd aanhouden, want de staatsraad zal het voorbeeld van het wetgevend ligchaam en den senaat volgen en vacantie nemen.

— De Commissaris van politie te St. Cloud heeft, op een mandaat van den prefect, vergezeld van eenige agenten en gensd'armes, huiszoeking gedaan bij een bleeker te Boulogne en aldaar boeken, papieren en brochures in beslag en den bleeker in hechtenis genomen, beschuldigd van zamenzwering tegen de veiligheid van den staat.

— Proudhon schrijft thans een werk, gerigt tegen de

roode Republikeinen. — Louis Blanc zou thans geneigd zijn, zich met de regering van den President te verzoenen. — Men zegt dat Granier de Cassagnac in de redactie van le Pays zal komen.

— De 9en dezer werd de algemeene aandacht te Parijs getrokken door reusachtige aanplakbilletten waarmede de muren der stad waren bedekt, en waarop met groote letters te lezen stond: *Parijs smelt!!* Een en ander, goed berekend om opzien te baren en sympathie te wekken, diende tot aankondiging, dat bij den onderteekenaar te verkrijgen waren complete kleedingen, van enkel garen vervaardigd, voor het bagatel van 2 fr. 50 c.

BELGIË. Uit Brussel schrijft men, dat j.l. Vrijdag een ministerraad is gehouden, en dat, bij het scheiden van den raad, de ministers hun ontslag bij den Koning hebben ingediend. De reden waarom al de leden van het kabinet hunne demissie hebben genomen, is nog niet volkomen opgehelderd. Als beweegreden tot dien maatregel, van welken echter de noodzakelijkheid voor het oogenblik geenszins algemeen wordt erkend, zou zijn opgegeven de behoefte aan een dusgenaamd bewind van transactie: zamengesteld uit verschillende elementen, maar even daardoor sterk genoeg, om ten allen tijde over een systematischen tegenstand van de zijde der clericale partij te kunnen zegevieren. Onmiddellijk na het genomen besluit van het kabinet, is naar Parijs last gegeven aan de Belgische gevolmagtigden, om de onderhandelingen, die geopend waren tot vernieuwing der conventie van 13 December 1845, te schorsen, en eene verlenging der conventie voor eenige maanden te vragen, waarvan de termijn met 16 Augustus eerstk. komt te verstrijken.

ZWITSERLAND. Opmerkelijk is de verklaring aan de hooge bondsoverheden van Zwitserland ingediend door eene vergadering van republikeinen uit het kanton Neuchatel. Deze voorstanders van het in 1848 gevestigde en door het eedgenootschap gewaarborgde republikeinsche bewind, verklaarden: „Het volk van Neuchatel, heden in eene grond-vergadering te Valangin zamengekomen, verklaart voor God en voor het aanschijn des hemels, dat zij Zwitsers en niets dan dat willen zijn en blijven; dat zij de republiek van Neuchatel willen in stand houden; dat zij met alle kracht protesteren tegen het drijven dergenen, welke de omwenteling van 1 Maart 1848 willen te niet doen, een drijven van misdadigen en antinationalen aard. Dit verklaren wij en verbinden wij ons met alle in ons bereik liggende middelen, des noodig, gestand te doen!" — Pruissen schijnt voor de herstelling van zijn te Londen erkend regt, vooralsnog alleen zedelijke middelen te willen aanwenden.

DUITSCHLAND. De Koning van Saksen komt een week of vier, slechts van een adjudant vergezeld, aan de oevers der Adriatische zee botaniseren.

— Z. M. de Koning van Pruissen heeft zich den 9. dezer van Berlijn naar Stettin begeven om aldaar den Keizer van Rusland bij zijne aankomst te ontvangen; vervolgens zullen de beide vorsten zich naar Berlijn begeven.

— De Pruissische regering heeft het voornemen om zich bij den thans aangekondigden verkoop van schepen en materiaal der Duitsche vloot, een groot aantal der voorhanden kanoneerbooten aan te schaffen. Een deskundige zal te dien einde naar Bremerhaven vertrekken.

ENGELAND. Volgens *Daily News*, zou het Fransche gouvernement met het Britsche onderhandelingen hebben aangeknoopt, om de inkomende regten op Fransche wijnen, in Engeland te verminderen.

ASSEN, 15 Julij.

Omtrent het geluid, gepasseerden Donderdag alhier gehoord en dat veel op donder geleek, kunnen wij nog melden, dat een arbeider in de gemeente Zuidwolde even na dat vreemde geluid een verbazende klomp vuur uit de lucht heeft zien vallen.

DWINGELO, 14 Julij. Het onweder, dat l.l. Zondag tusschen hier en Hoogersmilde heeft gewoed is allerverschrikkelijkst geweest. De oudste menschen heugt het niet zulk een weer beleefd te hebben. De slagen volgden elkander zonder tusschenpozen op en deden de menschen onwillekeurig ineenkrimpen. Te Leggelo en Lheebroek heeft het verbazend gehageld, terwijl de hagelsteenen zoo groot waren als knikkers. In sommige huizen zijn tien, in andere zes ruiten stuk gehageld; aan sommige vruchten is hierdoor ook nog al schade veroorzaakt. Te Hoogersmilde heeft de bliksem een hek getroffen en gedeeltelijk verbrijzeld; van andere ongelukken heeft men niet vernomen.

* **RUINEN, 11 Julij.** In den nacht tusschen Zaturdag en Zondag l.l. in den morgenstond omstreeks 3 uur, zijn bij den Onderwijzer alhier wederom zes ruiten, benevens het raamhout daartusschen, door een of meerdere kwaadwilligen ingeslagen. — Het ware te wenschen, dat de daders in handen der politie kwamen, opdat dergelijke schandalen naar waarde gestraft werden.

Vergadering van de Provinciale Staten van Drenthe van 13 Julij 1852.

De vergadering wordt te elf uur geopend. Er zijn 33 leden tegenwoordig; afwezig zijn de heeren *Vos* en de *Milly*. De notulen van de vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd. -- De Commissie voor de verzoeken van *H. Wolda c.s.* en *C L Kniphorst c.s.*, betrekkelijk het doen van pogingen bij de Hooge Regering tot het afschaffen of wijzigen van de wet op den turfaccijns, brengt bij monde van den heer *Carsten* rapport uit. Zij geeft te kennen, dat de Hooge Regering verklaard heeft zeer gezind te zijn, om datgene te doen, wat de adressanten verlangen; dat er dus niets meer noodig is, dan de Regering aan deze goede gezindheid te herinneren, hetgeen zij voorstelt te doen door toezending van een extract uit de notulen, voor zoo ver dit punt betreft, aan den Minister van Financien. -- Dezelfde Commissie brengt rapport uit op het rekwest van *P. Wessemius* en andere binnenschippers, het Zwolsche diep bevarende, betrekkelijk den tol op het Zwolsche diep. Zij meent, dat de zaak reeds meer dan genoeg door vroegere rapporten en door al hetgeen in dezen is gedaan en voorgevallen is toegelicht, zij oordeelt, dat die schepen vrij van tol moeten zijn, die geen belang bij de verbetering van het Zwolsche diep hebben; zij wijst op het groote belang, dat Drenthe bij de opheffing of wijziging van dezen tol heeft, en adviseert, om aan den Minister, door toezending van een exxtract uit de notulen, ten kennen te geven, dat de vergadering verwacht, dat de Minister geen ander tarief zal voordragen en de Koning geen ander tarief zal goedkeuren, dan waarbij de diepgang als maatstaf voor den tol is aangenomen. Deze rapporten worden ter inzage gelegd en donderdag weder aan de orde gesteld.

Ged. Staten leggen over ontwerp-bepalingen omtrent de borgtogten der rekenpligtige Provinciale Ambtenaren in Drenthe; deze worden gesteld in handen eener Commissie, bestaande uit de heeren mrs. *J. Tonkens*, *J. Oosting*, *C. E. Kniphorst*, *W. L. Tonckens en Witsenborg.*

Wordt voorgelezen eene missive van den Minister van Binnenl. Zaken, houdende nader voorstel omtrent de verdeeling van de Provincie in kiesdistricten ter verkiezing van leden der Provinciale Staten. De Minister acht de voorgestelde districten te klein, in vergelijking van die in andere Provincien, en oordeelt, dat de kiesdistricten niet meer dan vier in getal dienen te zijn. Er wordt besloten deze missive naar de Afdeelingen te verzenden, om Donderdag e.k. verslag uit te brengen.

Een voorstel van Ged. Staten, om een nieuwe post onder de inkomsten op de begrooting te brengen, bevattende het bedrag der teruggave van de grondbelasting van het hotel van den heer Commissaris des Konings, hetwelk, op de daartoe ingestelde reclame, door den Minister van Financien is verklaard te behooren onder de onbelastbare percelen, wordt gesteld in handen der Commissie voor de borgtogten der Provinciale rekenpligtige Ambtenaren.

Een adres van gecommitteerden uit de onderwijzers in Drenthe, houdende verzoek om een subsidie uit de Prov. gelden voor het fonds van weduwen en weezen dier onderwijzers. Wordt gesteld in handen der heeren *Sluis*, *H. G. van Holthe tot Echten*, *J. de Jonge Meursing en Scheltens.*

Aan de orde wordt gesteld het rapport op het verzoek van den veearts Hovingh, om alsnog eene toelage uit de Prov. fondsen voor 1852 te bekomen. De heer *R. A. van Echten van Holthe* heeft geene bedenkingen tegen de conclusie van het rapport, maar wenschte wel, dat bij het besluit der vergadering de redenen werden opgegeven, die tot eene afwijzing hebben geleid. -- De heer *G. L. Kniphorst* deelt het gevoelen van den heer v. *Echten*, hij beschouwt de conclusie wat al te kort, en meent, dat de Commissie redenen voor haar gevoelen moet opgeven. - De heer *J. Tonckens*; de beweegredenen van de Commissie zijn o. a. daarin gelegen, dat de Staten een vroeger adres van Hovingh, mede om eene toelage voor 1852, aan Ged. Staten hebben gerenvoyeerd, en deze hetzelve hebben afgewezen. -- De heer *G. L. Kniphorst* verklaart niet bevredigd te zijn; men moet weten, waarom iets afgewezen wordt; hij vindt, dat hier eene verkeerde kieschheid heeft plaats gehad. -- De heer *de Jonge*: Het is kieschheidshalve, dat de Commissie de ware reden heeft achterwege gelaten, om deze reden te kennen, behoeft men slechts de bij de stukken aanwezige verslagen van de Burgemeesters der betrokkene gemeenten in te zien. De *Voorzitter* stelt voor, om de stukken aan de Commissie te renvoyeren, ten einde alsnog de redenen op te geven. Dien overeenkomstig wordt besloten.

De discussien worden geopend over het rapport nopens de door *J. Huisingh* van Gieten verzochte beurs. De heer *Sluis:* hoewel hij zich overigens wel met het rapport kan vereenigen, doet eene omstandigheid hem zwarigheid maken, om daaraan zijne stem te geven; uit een rapport nl. van den Burg. van Gieten heeft hij gezien, dat de naaste betrekkingen van den adressant in onbekrompene omstandigheden verkeeren; kunnen de ouders hem ombekrompen helpen, dan moeten de fondsen van de Provincie niet tot dat einde aangewend worden. — De heer *Alingh:* het bezwaar van den heer *Sluis* heeft ook bij de commissie gewogen, doch de omstandigheden der ouders kunnen onbekrompen genoemd worden, zonder daarom zoo ruim te zijn, dat zij de opleiding van den adressant volledig kunnen bekostigen; de ouders kunnen ook weigeren; bovendien zou de toelage maar voor één jaar plaats hebben. -- De heer *A. Homan:* Het onderwijs moet bevorderd worden; doch hij ziet geen reden, om iemand op eene kweekschool te ondersteunen; zulks zoude de deur voor meer dergelijke verzoeken openen;

daartoe moeten de Prov. fondsen niet aangewend worden; de ouders zijn ook gegoed; hij is tegen het rapport. — De heer *R. A. van Echten v. H.* deelt het gevoelen van den laatsten spreker; zoo de ouders in staat zijn, dan moeten de gelden der Provincie daartoe niet gebezigd worden; hij gelooft, dat men hieromtrent eenige meerdere zekerheid moet hebben; zoo het onvermogen der ouders en de goede aanleg van den adressant blijkt, dan vindt hij wel termen tot toewijzing, doch thans zal hij het moeten afwijzen. — De heer *G. L. Kniphorst:* De commissie kan bijzondere redenen voor haar gunstig advies gevonden hebben in den *goeden aanleg* van den adressant, zoodat alle consideratien van vermogen vervallen; en al zijn de ouders vermogend genoeg, dan bewijst zulks nog niets voor hun goeden wil. De commissie kan alleen het belang der Provincie om den adressant zich tot een bijzonder voortreffelijk onderwijzer te doen vormen, op het oog gehad hebben; hij stelt voor, om de zaak aan de commisie te renvoijeren, ten einde nader te worden toegelicht. — De heer *v. d. Vlies:* Het gemeentebestuur van Gieten heeft onderzoek gedaan; het is uit de verklaring van twee deskundigen gebleken, dat het gedrag en de aanleg van den adressant gunstig zijn; twee jaren heeft hij reeds op de kweekschool te Groningen onderwijs genoten; hij is het derde jaar ingetreden, nu kunnen de ouders wel onbekrompen zijn, maar toch niet zoo, dat zij *f* 100 kunnen missen; de comm. begreep, dat deze som voor *één jaar*, ter bevordering van het onderwijs, kon worden toegestaan. — De heer *Nijenhuis:* Men moet niet te zeer drukken op de onbekrompene omstandigheden van den vader van adressant; de man heeft 6 kinderen en *f* 500 inkomsten; de kosten op de kweekschool zijn jaarlijks *f* 300; twee jaren heeft hij deze som betaald, doch kan het nu niet meer doen; in de provincie Groningen bestaan drie beursen; hij heeft beproefd, om eene van deze te bekomen, doch is daar afgewezen, omdat hij een ingezeten der provincie Drenthe is; hij acht, dat het verzoek moet worden toegestaan. — De heer *Sluis* verklaart thans genoegzaam te zijn ingelicht. — De heer *G. L. Kniphorst* zegt nu van zijn voorstel af te zien. — In omvraag gebragt zijnde wordt, overeenkomstig het rapport, het verzoek toegestaan met 31 tegen 2 stemmen, die van de heeren *A. Homan* en *van Veen.*

De begrooting van de kosten van het Prov. bestuur, voor zoo ver het Rijksbestuur is, wordt, conform het rapport, met algemeene stemmen aangenomen.

Alsnu komt in behandeling het rapport omtrent de begrooting der enkel Provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1852. Eerst worden de uitgaven post voor post nagegaan; deze worden, op het laatste Hoofdstuk na, alle goedgekeurd. — De *Voorzitter* geeft in overweging, om onder de uitgaven van verschillenden aard ook te brengen de meerdere kosten, welke het plaatsen van een detachement hulp-marechaussée in dit gewest gedurende het aanstaande wintersaizoen boven hetgeen deswege van zijde van het Rijk wordt vergoed, waarschijnlijk zullen veroorzaken en welke op *f* 300 geraamd worden. De vergadering vereenigt zich hiermede. - Daar er nog onderscheidene zaken in behandeling zijn, wier goed- of afkeuring op de hoegrootheid van het cijfer voor onvoorziene uitgaven van invloed kan zijn, wordt, op voorstel van den heer *J. Tonckens*, ondersteund door den heer *R. A. van Echten van Holthe*, de verdere behandeling der begrooting verdaagd.

Opvolgenlijk wordt met algemeene stemmen besloten, conform de rapporten ten aanzien. *a.* van de verhooging van den post voor Sluis- en Brugwachters; *b.* van magtiging tot overschrijving van posten; *c.* van het verzoek, om *f* 2000 toe te staan voor den bouw eener kerk te N. Buinen. (Deze gelden zijn eerst betaalbaar, wanneer de zaak van het Predikants-tractement geregeld en de bouw zal opgenomen zijn); *d.* van de rekening der huishoudelijke uitgaven en inkomsten over 1850. (Hierover hebben Ged. Staten niet medegestemd.)

Aan de orde is het verzoek van het Provinciaal kerkbestuur tot afgifte der Sijnodale Protocollen. De heer *G. L. Kniphorst* wenscht wel te weten, of er behalve de vier protocollen, welke de commissie heeft ingezien, en waarin zij resolutien van gemengden aard heeft bevonden, ook nog andere Protocollen ter Griffie aanwezig zijn, die alsdan, zoo ze van zuiver kerkelijken aard waren, aan het kerkbestuur dienden te worden afgegeven. — De heeren *W. L. Tonckens* en *H. G. v. Holthe van E.*, leden der commissie, verzekeren, dat zij, bij onderzoek, geene andere Protocollen hebben gevonden. Ook de *Voorzitter* verklaart, dat de Prov. Archivarius, deswege gevraagd, heeft verzekerd, dat er geene andere waren. Daarop wordt het verzoek van het Prov. kerkbestuur, conform het rapport, met algemeene stemmen afgewezen.

Overeenkomstig het voorstel van Ged. Staten wordt met algemeene stemmen tot de intrekking van het Prov. Reglement op de Nachtwachten besloten.

De zitting wordt voor een kwartieruur opgeheven.

Na heropening wordt aan de orde gesteld het rapport op de adressen van *M. Manak* c. s. en *M. S. van Essen* c. s., betrekkelijk het afwateren hunner veenderijen op de kolonievaart. — De heer *A. W. van Holthe* kan zich niet vereenigen met de conclusie van de meerderheid; de Hoofdvaart heeft niet het minste nadeel van de grondpomp van den heer *Tonckens c. s.*; hij oordeelt, dat ook alle noksloten weer los moeten; in Februarij en Maart moeten de veenderijen het water zien kwijt te worden; dan heeft de Hoofdvaart geen belang bij het water, omdat dezelve dan water genoeg en dikwijls te veel heeft, later, wanneer de turf droog moet gemaakt worden, moet er nog wel eens weder water worden gelost, maar dit is weinig; zoo er geene partijdigheid bestond, dan zouden alle veeneigenaren hem gelijk geven; hij is er voor, om de gedane verzoeken in te willigen. — De heer *G. L. Kniphorst* vat als nu het woord op en houdt eene uitgebreide rede, ter uiteenzetting van zijn gevoelen en van de redenen, waarom hij zich niet met het gevoelen der overgroote meerderheid van de Commissie heeft kunnen vereenigen; hij meent hiervan verantwoordig schuldig te zijn, en rekent op de toegevendheid der vergadering, wat zijne voordragt, niet wat zijne overtuiging aangaat; de zaak is van dat gewigt, dat ook zijne overtuiging wel mag overwogen worden, al staat ze ook alleen, omdat het hier de vraag is: zal particuliere nijverheid al dan niet begunstigd worden? Het komt hier alleen aan op de vraag: Heeft de vaart regt op het water der veenderijen, ja dan neen? Zoo ja, dan voegt hij zich onvoorwaardelijk bij de meerderheid; zoo neen, dan moet de vergadering de gedane verzoeken inwilligen; zoo de vaart regt op het water heeft, moet dit regt bewezen worden; van nature nu zijn alle eigendommen vrij; er ligt op dezelve geene verpligting, tenzij deze expresselijk daarop gelegd is of stilzwijgend uit den aard der zaak volgt; bij geen Reglement, verordening of contract heeft hij eenige bepaling gevonden, waarbij de verpligting op de onderwerpelijke terreinen gelegd is, en uit den aard der localiteit volgt niet, dat het water van die terreinen natuurlijk op de vaart afvloeit, maar wel dat hetzelve door *kunstmiddelen* daarop gebragt moet worden; hier volgt dus geene verpligting, noch uit eene geschrevene bepaling noch uit de wet der natuur. De meerderheid leidt, bij het zwijgen der verordeningen, het bewijs van het regt der vaart op het water af uit den aard der zaak, omdat de vaart zonder het water dier terreinen niet zou kunnen bestaan, en die het doel wil, ook de middelen moet willen; hier echter zijn de middelen kunstmatig; hij kan niet anders zien dan dat men hier in toepassing brengt de regel; het doel heiligt de middelen; men redeneert: de vaart heeft *behoefte* aan het water, dus heeft ze *regt* op het water; hij gelooft, dat men te ver van de eeuw van Loijola verwijderd is, dan dat die leer ingang zou vinden.

Wat nu de benadeeling van de vaart, door onthouding van water, aangaat, spreker maakt onderscheid tusschen nadeel en schade: wanneer iemand gewoon is aan een arme een aalmoes te geven, maar daarmede ophoudt, dan ondervindt de arme wel nadeel maar geene schade; zoo ook in casu, zoo de vaart niet meer het water uit deze terreinen ontvangt, dan heeft de vaart nadeel, winstderving, doch geene schade. Maar hij is ook met den heer *van Holthe* eens, dat deze winstderving van luttel belang is, de molens werken voor het grootste gedeelte juist, wanneer de vaart geene behoefte aan het water heeft. Wanneer eene zaak dikwijls herhaald wordt, dan wordt dezelve eindelijk geloofd, zoo ook met de schade van de vaart, er wordt daaraan veel gehecht, zonder dat daarvoor grond is. Wanneer Ged. Staten hadden gezorgd, dat de nokslooten, in plaats van gedamd, open waren, dan zouden alle klagten zijn voorgekomen; thans zijn de veeneigenaren naijverig op hun buurman, hij kan dit begrijpen; doch de nokslooten kunnen nog opengemaakt worden; de Ged. St. hebben daartoe de bevoegdheid ingevolge art. 1 der condition van verkoop. Hij hoopt ten slotte, dat hij heeft aangetoond, dat het gevoelen der minderheid niet zoo geheel verwerpelijk is, dat zijne rede aanleiding moge geven, om particuliere nijverheid, onder de noodige waarborgen tegen misbruik, te bevorderen, doch dat niet zal worden teruggekomen op hetgeen verrigt is. Hij gelooft overigens, dat de meerderheid gelijk heeft, dat van de kosten der herstelling van de grondpomp had moeten zijn melding gemaakt bij de staten: dit verzuim doet hem leed en het zal hem steeds genoegen geven, dat Ged. St. zich stipt naar de wet gedragen. Hij sluit met aan raden om de verzoeken, onder de noodige voorzorgen, toe te staan. — De heer *Sluis:* De meerderheid heeft een zeer uitvoerig rapport gemaakt, omdat zij van oordeel was, dat uitvoerige discussien zoo veel mogelijk dienden te worden vermeden, daar het eene zeer delicate zaak is en personen ligt met zaken kunnen verward worden; hij moet thans echter eenige punten releveren: de heer *Kniphorst* heeft het gevoelen van den heer *van Holthe* beaamd, dat de vaart geene behoefte heeft aan het water van de terreinen der adressanten, op dit punt is het niet moeijelijk, den heer K. tegen te spreken; eenige leden der commissie hebben de localiteit opgenomen, en daarvan een Procesverbaal gemaakt, waaromtrent eenstemmigheid bestond en hetwelk ook door den heer K. is onderteekend, hierin staat, dat de vaart behoefte heeft aan het water. De waarnemende Hoofd-Ingenieur was ook bij de opneming en heeft het verbaal zonder reserve medegeteekend. Wanneer men de belanghebbende veeneigenaren vraagt, dan zullen de groote veenbazen, die ook voor de toekomst de vaart moeten gebruiken, zeggen: staat de verzoeken niet toe, de vaart kan het water niet missen, maar de kleine veenbazen, die niet voor de toekomst zullen behoeven te zorgen, zullen zeggen: staat het toe. Wat nu het bewijs aangaat, dat de vaart regt op het water heeft, de meerderheid zegt niet: *het doel heiligt de middelen* maar: *die het doel wil, moet ook de middelen willen;* terwijl in haar rapport (reeds vroeger medegedeeld) het bewijs van dit regt uit

den aard der zaak wordt afgeleid; dat is zoo natuurlijk, dat men ook zou kunnen vragen: hebben de veenlieden bij den afvoer van hun turf regt, dat de vaart hun een kolk water geeft? spr. stemt toe, dat de bepalingen duidelijker hadden kunnen zijn. De vroegere Ged. hebben ook het beginsel, dat de vaart regt op het water had, op den voorgrond gezet bij hunne resolutien in deze zaak. Volgens z'n oordeel is de conclusie van de minderheid onbepaald en daarom niet aan te raden; zij wil de verzoeken toestaan met opdragt aan Ged. Staten, om de noodige precautien tegen nadeel te nemen, zoo men nadeel zal lijden - dan moeten de verzoeken niet worden toegestaan. Zoo de nokslooten werden opengemaakt, gelijk de heer G. L. K. wil, dan zou al het water der betrokkene veenderijen door den grondpomp van den heer *Tonckens* c. s. afloopen. De meerderheid meent, dat hier alles afhangt van twee vragen: 1° wil men het behoud der Hoofdvaart? zoo ja, dan dient de vaart, ook volgens het bepaald gevoelen van den fung. Hoofd-Ingénieur, het water uit alle veenderijen te ontvangen; hij gelooft, dat de meeste leden dit ook zullen toestemmen; 2° Moet men dan eene resolutie van Ged. Staten laten voortduren, waarbij water aan de Hoofdvaart onttrokken wordt en waarbij een privilegie wordt daargesteld? Het is met de meeste overtuiging, dat de meerderheid der Commissie aanradt, om die resolutie te doen vernietigen. Dezelve is in strijd met de wet en met het belang der Provincie. Men is door loven en bieden, door resolutien en adressen tot de beklaagde resolutie gekomen, en, wat nog het ergste is, de Provincie heeft de kosten van het herstellen van den grondpomp betaald. Hij geeft in overweging, om toch vooral niet toe te staan, dat de vaart zou moeten ophouden vaart te zijn.

De heer *G. L. Kniphorst* zegt, dat hij wel het Procesverbaal van opneming mede heeft geteekend, dat hij nog toestemt, dat de vaart schade heeft, wanneer ze niet al het water ontvangt, maar hij maakt onderscheid, zooals hij reeds heeft aangetoond, tusschen schade en nadeel; waar geen eigendom, geen regt verloren wordt; is wel nadeel geene schade. De heer *Sluis* zegt, dat de bepalingen duidelijker hadden kunnen zijn, maar hij heeft hoegenaamd geene enkele bepaling nopens dit onderwerp kunnen vinden. De veenen, zegt men, hebben behoefte aan de vaart; dit is zoo, maar daarvoor betalen de veenen ook afvaartsgeld. De conclusie der minderheid zou onbepaald zijn; om van het tegendeel overtuigd te worden, behoeft men dezelve slechts in te zien. Wil men het behoud der vaart, is er gevraagd; ja, dat willen wij, maar dit hangt niet af van het bestaan van den grondpomp en van het openstaan der nokslooten. — De heer *Alingh* meent, dat men hier alleen moet letten, of de vaart behoefte aan het water der onderwerpelijke terreinen heeft; en dat gelooft hij niet, daar ze het ontvangt, als ze er het minste behoefte aan heeft, hij zou dus vóór het toestaan der verzoeken zijn, en zou zich wel bij de minderheid kunnen voegen, zoo ze bij hare conclusie opnam, dat Ged. Staten bevoegd waren, om te bepalen, dat het water weder op de vaart moest gebragt worden, zoo het bleek, dat zulks in het belang der vaart noodig was. — De heer *Oosting*: de zaak is reeds tweemalen in behandeling geweest; men heeft Ged. St. wel eens beschuldigd van traagheid in de afdoening: zoo er nu geene beslissing volgt, dan zou deze beschuldiging ook van toepassing zijn op de Staten; de beslissing is niet moeijelijk; het bestaan van de vaart hangt af van beantwoording van de vraag, of ze regt op het water heeft; hij beschouwt dit regt zoo duidelijk, dat geene geschrevene verordening vereischt wordt; de conditien behelzen geene geschrevene verpligting; is ook niet noodig, omdat de verpligting lag in den aard der zaak, gelooft dat zulks algemeen erkend wordt; de adressen zijn ook niet ernstig gemeend; hoeveel is in de veenkolonien niet aan het veengebruik overgelaten; gedurende 25 jaren hebben de veeneigenaren niet getwijfeld, of zij moesten het water geven en daarom hebben zij hetzelve op de vaart gebragt. De heer *A. W. van Holthe* heeft gesproken van partijdigheid; hij vraagt, of het bezit van veenen in hetzelfde blok iemands oordeel niet zou kunnen bepalen; hij gelooft niet, dat de Commissie zich aan de gezegde uitdrukking behoeft te ergeren.

Nadat nog de heeren *v. d. Vlies*, *Sluis*, *G. L. Kniphorst*, *de Jonge*, *A. W. van Holthe* en *J. Oosting* het woord gevoerd hadden, wordt het rapport in omvraag gebragt. Toen de *Voorzitter* den heer *Kok* om zijn stem vroeg, verklaarde deze zich van stemming te zullen onthouden, als niet genoegzaam ingelicht. — De heer *G. L. Kniphorst* verzocht daarop eene motie van orde te mogen doen; hij meent, dat alle leden *moeten* van medestemmen, ingevolge art. 55 van het Reglement van orde, tenzij zij zich daarvan om eene der redenen van art. 57 kunnen onthouden; hij stelt voor, dat aan de leden wordt opgelegd, dat, wanneer zij zich van stemmen onthouden, zij aan de vergadering de redenen moeten mededeelen, waarom zij zich onthouden. — De heer *Sluis* stemt aan den heer *Kniphorst* toe, dat het wenschelijk is, dat alle leden medestemmen; maar hij zou wel het middel willen weten, waardoor dit zou kunnen worden uitgevoerd; de heer *Kok* voegt er bovendien de reden bij, waarom hij niet kan medestemmen, nl. omdat hij niet genoegzaam is ingelicht; zulks verwondert spreker wel, doch, wanneer men niet op de hoogte van de zaak is: kan men toch niet medestemmen. — De heer *Kok*: Wanneer men den één hoort spreken, dan denkt men dat die gelijk heeft, maar wanneer men weer een ander hoort, dan zou men meenen, dat deze weder gelijk heeft, zoodat hij in het onzekere verkeert, hoe zijn gevoelen te vestigen, waarom hij het beter oordeelt, in het geheel niet mede te stemmen. — De heer Oosting gelooft, dat niemand, die niet in de uitzondering van art 57 van het Reglement van orde valt, zich mag onttrekken, om mede te stemmen; hij heeft mede het Reglement van orde geredigeerd, en hij oordeelt deze verpligting zoo dringend, dat, zoo de heer *Kok* niet wil medestemmen, de Voorzitter hem de vergadering zou kunnen doen verlaten. — *De Voorzitter* vraagt bij welk artikel zoodanige magt aan den Voorzitter gegeven is. — De heer *Oosting* zegt: bij art. 4 van het Reglement van orde, hetwelk bepaalt, dat de Voorzitter de orde in de vergadering handhaaft en zorgt voor het opvolgen van het Reglement van orde. — De heer *G. L. Kniphorst* ondersteunt het gevoelen van den heer *Oosting*. De heer *A. Homan* meent, dat art. 55 alleen eene morele verpligting daarstelt. — De Voorzitter geeft te kennen, dat hij zwarigheid maakt, om den heer Kok buiten de vergadering te laten zetten. — De stemming voortgezet en ten einde gebragt zijnde, wordt het eerste gedeelte van de conclusie van het rapport, de afwijzing der gedane verzoeken, met 6 tegen 23 stemmen aangenomen de heeren *W. L. Tonckens*. *J. Tonckens*, *A. Homan* en *Kok* hielden zich buiten stemming. Tegen stemden de heeren *Hoenderken*, *de Jonge*, *Alingh*, *G. L. Kniphorst*, *van der Wijck* en *A. W. van Holthe*.

Het tweede gedeelte van de conclusie van het rapport wordt met 17 tegen 10 stemmen aangenomen, terwijl dezelfde heeren benevens de heeren *v. Echten van Holthe* en *A. W. van Holthe* zich buiten stemming hielden. Tegen stemden de heeren *Hoenderken*, *Scheltens*, *de Jonge*, *C. W. E. Kijmmell*, *Caspers*, *Alingh*, *H. G. v. Holthe v. Echten*, *G. L. Kniphorst*, *van der Wijck* en *W. F. Kijmmell*. Hierna sluit de *Voorzitter* deze vergadering, nadat de volgende op morgen te een uur bepaald is.

ADVERTENTIEN.

Mijne geliefde echtgenoote, LUCIA HOMAN, beviel heden van een ZOON.

H. M. VOS.

AMSTERDAM, 7 Julij 1852.
Eenige kennisgeving.

Een **Schoenmakersknecht**, dadelijk in dienst kunnende treden, vervoege zich tot dat einde ten spoedigste te *SMILDE* bij

JAN TAREL.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 13 Julij. Tarwe *f* 7.00 à *f* 6.60. Rogge *f* 6.05 à *f* 6.40. Boekweit zand *f* 5.20 a *f* 0.00. Veen *f* 4.80 à *f* 0.00. Garst *f* 4.15 à *f* 0.00. Knobbe *f* 4.75 à *f* 0.00. Haver *f* 3.20 à *f* 3.35. Zwarte *f* 2.70 à *f* 0.00. Paardeboonen *f* 4.50 à *f* 5.50 Koolzaad *f* „„ à *f* „„. Grove Gort *f* 7.40 à *f* „„. Parel Gort *f* 10.00 à *f* 11.50. Raapolie per vat *f* 31.00 à 31.25.

STEENWIJK, 12 Julij. Rogge *f* 6.30 a *f* 6.50. Boekweit *f* „„ a *f* „„. Haver *f* „„ a *f* „„. Gerst *f* „„ a *f* „„. Boter $\frac{1}{4}$ vat *f* 24.75 a *f* „„. $\frac{1}{8}$ v. *f* 12.00 a *f* „„.

OLDEMARKT, 10 Julij. Boter $\frac{1}{4}$ v. *f* 25.00 a *f* „„, $\frac{1}{8}$ v. *f* 11.50 a *f* 11.75.

AMSTERDAM, 13 Julij. Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct. $63\frac{3}{4}$ à 64; dito 3 pct. $75\frac{7}{8}$ à 76; dito 4 pct. $95\frac{3}{4}$ a $95\frac{7}{8}$.

Ter Boek- en Courant drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA Assen.

Vergadering der Provinciale Staten van Drenthe d.d. 14 Julij 1852.

In deze vergadering, waarin alle leden tegenwoordig waren, behalve de heeren *Vos*, *de Milly* en *Meursing*, zijn de volgende punten behandeld:

1°. Is goedgekeurd, conform het rapport, de rekening van de kas ad pios usus over 1851;

2°. Is verworpen, mede conform het rapport, het adres van het gemeente-bestuur te Smilde, om eene subsidie van *f* 2000.00 uit de kas ad pios usus, om daaruit de betrokkene Armbesturen te subsidiëren;

3°. Is verworpen de conclusie van het rapport op de door Ged. Staten overgelegde begrooting van de kas ad pios usus, en deze begrooting in voegen aangeboden goedgekeurd;

4°. Aan de betrekkelijke Commissie is, op haar verzoek, ten fine van nader rapport, gerenvoijeerd het adres van den kerkeraad der Hervormde gemeente te Smilde, om een subsidie van *f* 4000.00 uit de kas ad pios usus tot betaling van schulden;

5°. Conform het rapport is afgewezen de reclame van *J. H. Ploeger* tegen de onderhandsche verpachting van het Spijkerboorsche Vallaat;

6°. Van het Reglement op de Jagt en Visscherij wordt art. 1 en 2, in voegen door Ged. Staten ontworpen, aangenomen, terwijl het art., in plaats van genoemd art. 2 door de Commissie voorgesteld, wordt verworpen, en daarmede wordt beslist, dat in deze Provincie geen afzonderlijke jagt op waterwild zal geoorloofd zijn;

7°. De commissie, benoemd voor het adres, dat alnog door de Provincie eene brug over de Hoofdvaart te Hoogersmilde worde gelegd, adviseert, bij monde van den heer *C. E. Kniphorst*, om, aangezien den 10en Mei 1853 eerst zal ophouden de tegenwoordige concessie tot tolheffing op de Pieter-Hummeler brug, aan de adressanten voorloopig te kennen te geven, dat hun verzoek te vroeg is ingediend, en voorts het adres aan Ged. Staten te renvoijeren, met opdragt om in de najaarsvergadering te dienen van rapport.

[illegible] handen gestelde stukken, en stelt voor, om door den Hoofd-Ingenieur eene begrooting van kosten te doen opmaken van alle de straatwegen, ten vorige jare aan de Staten opgegeven, behalve die van Hoogeveen naar den Rijksstraatweg bij Schenkel, waarvan de commissie de minder dringende noodzakelijkheid later heeft ingezien; men kan dan vervolgens nagaan, wat de gemeenten aanbieden, en wat de Provincie kan bijdragen, om het overschietende van het Rijk te vragen.

Deze beide rapporten worden ter inzage van de leden gelegd en Vrijdag aan de orde gesteld;

9°. De Commissie voor het adres van de Drentsche kanaal-Maatschappij verklaart dat zij met haar rapport gereed is. — In omvraag gebragt zijnde, of dit rapport al dan niet in eene vergadering met geslotene deuren zal uitgebragt worden, wordt zulks in een ontkennenden zin beslist met 16 tegen 14 stemmen, terwijl de heeren *Carsten* en *J. Tonckens* zich buiten stemming hielden. Voor de geheime behandeling waren de heeren *Hesselink*, *de Jonge*, *A. Homan*, *Prins*. *J. T. Nijsingh*, *Alingh*, *W. F. Kijmmell*, *R. A. van Echten van Holthe A. W. van Holthe*, *W. L. Tonckens*, *H. G van Holthe van Echten*, *C. W. E. Kijmmell*, *Witsenborg* en *Scheltens*. — Alsnu leest de raporteur der Commissie, de heer Slingenberg, het rapport voor; hierin wordt medegedeeld, dat het bestuur der Drentsche kanaal-Maatschappij zich bij rekwest van 19 April j. l. tot Z. M. den Koning heeft gewend en te kennen gegeven: „dat het is gebleken, dat de voltooijing der werken, waarvan concessie verleend is, de krachten der Maatschappij zoo zeer zal overtreffen, dat het te voorzien is, dat het kanaal, loopende tot aan de grensscheiding der gemeente Oosterhesselen alleen met inbegrip van onteigening en andere onkosten, circa 5/6 van het tegenwoordig Maatschappelijk kapitaal zal absorberen. dat blijkens de opmetingen en begrootingen van den Ingenieur der Maatschappij, de daarstelling van de verbetering der Hoogeveensche vaart, in verbinding met het Meppeler diep benevens het doortrekken dier vaart tot in de veenen van Emmen circa *f* 830.000 zal moeten kosten, te bovengaande het tegenwoordig Maatschappelijk kapitaal met *f* 259.000; dat dit te kort nog zal worden vermeerderd met de kosten der waterleiding naar Beilen, begroot op *f* 30.000, doch welke waarschijnlijk veel hooger zullen loopen, — met de kosten van den zijtak naar Coevorden, begroot op ruim *f* 52.000, doch door den Ingenieur der Maatschappij globaal aangegeven op *f* 150.000, — en eindelijk met de kosten van het eventueel veranderen van de waterleiding naar Beilen in een Scheepvaartkanaal; dat deze ongelukkige uitkomsten moeten worden toegeschreven aan de veel te laag gestelde begrootingen, in der tijd door 's Rijks waterstaat opgemaakt, op welke de kanaal-Maatschappij veilig meende te kunnen bouwen, en die eene belangrijke som lager waren gesteld dan het kapitaal der Maatschappij bedraagt, zoodat de onderneming dezer Maatschappij op vaste grondslagen scheen te steunen en de verkeerde uitkomsten alleen zijn toe te schrijven aan de misleiding, waarin de begrooting, in 1845 door 's Rijks waterstaat opgemaakt, de concessionarissen heeft gebragt; dat in deze treurige omstandigheden de Maatschappij zal moeten afzien van het maken van het zijkanaal naar Coevorden en het eventueel veranderen van de waterleiding naar Beilen in een scheepv.-kanaal, en dat zij ook in dat geval nog circa drie tonnen gouds zal moeten negotiëren, om, na de verbetering der Hoogeveensche vaart en verbinding van dezelve met het Meppeler diep, die vaart tot in de veenen van Emmen te kunnen brengen. Op grond waarvan het bestuur den Koning verzoekt, om den Minister van B. Z. te magtigen, om tot voorschreven einde met het bestuur in overleg te treden, bepaaldelijk met betrekking tot wijzigingen in de betrekkelijke overeenkomst te maken, door het voorshands afzien van de daarstelling der beide laatstgenoemde werken, een en ander behouders ratificatie der deelhebbers en autorisatie tot het opnemen van ten minste *f* 300.000 ter voorziening in het bestaande te kort.”

Dit adres hebben Ged. Staten, ingevolge ontvangene magtiging, ter tafel der Staten gebragt, ten einde deze hun gevoelen deswege zouden kenbaar maken.

[illegible], dat zij niet gelet heeft op de misrekeningen van de Maats.; de Prov. Stat. kunnen zich daarmede niet inlaten; zij moeten alleen beoordeelen, of door de voorgestelde wijzigingen de Prov. ook zoude worden benadeeld. De Commissie antwoordt op de vraag: kunnen de geprojecteerde zijtak naar Coevorden en het eventueel scheepvaart-kanaal naar Beilen achterwege blijven, zonder groote schade van de Provincie of sommige streken van dezelve? eenstemmig *neen*. Het scheepvaartkanaal naar Beilen kan niet achterwege blijven, om dat de heeren *van Ittersum c. s.* hunnne plannen tot daarstelling van een kanaal van Assen naar Groningen daarop hebben gebouwd; dit kanaal zou door bedoeld scheepvaart-kanaal en langs den zijtak naar Coevorden aan den eenen kant in verbinding komen met de geprojecteerde kanalen in Overijssel en aan de andere zijde met het aan te leggen kanaal van Coevorden naar de Eems. De Maatschappij moge al, gelijk het bestuur zegt, bij den zijtak naar Coevorden en het scheepvaart-kanaal minder belang hebben; de Provincie heeft er groot belang bij, en heeft daarom ook bijzonder de subsidie van *f* 6000 over 10 jaren verleend.

De zijtak naar Coevorden is voor deze stad van groot belang, en daardoor ook voor de Prov., zoo ten einde aan de stad en omstreken een goed kanaal naar de Hoogeveensche vaart te verzekeren als om de stad niet in nog ongelukkiger toestand te brengen als waarin zij nu verkeert. De Commissie stelt ten slotte voor, om, met vermelding der aangevoerde argumenten, aan den Minister van B. Z. te kennen te geven, dat het grootelijks in strijd zou zijn met het belang der Provincie Drenthe, indien de in het adres voorgestelde wijzigingen der Concessie door den Koning werden goedgekeurd, en dat de Staten van Drenthe den Minister dringend verzoeken, om in die voorstellen geen genoegen te nemen en eene afwijzing daarvan te bevorderen.” Dit rapport wordt ter visie gelegd, terwijl de dag van behandeling nader zal bepaald worden. Daarna wordt de vergadering gesloten en de volgende bepaald op morgen te 12 uur.